

Załącznik nr 3
do „Założeń merytorycznych i organizacyjnych
opracowania – Informacji o działalności IOŚ w 2012 r.”

Badanie stanu środowiska

Informacja obejmująca wskazaną tematykę powinna zawierać odpowiedzi na postawione poniżej pytania oraz wypełnione zestawienia tabelaryczne.

- I. W zakresie przedstawienia działalności badawczej oczekujemy przekazania w ustawowym terminie (do 15 lutego) wypełnionych sprawozdań **OŚ-2a** (wg aktualnego wzoru), które zostaną wykorzystane do opracowania zestawienia w zakresie liczby stacji, stanowisk pomiarowych działających w poszczególnych podsystemach monitoringu, a także w rozdziale opisującym problematykę laboratoriów (patrz zał. nr 4).

Jednocześnie prosimy o przedstawienie informacji dotyczących zadań przyjętych do realizacji w Wojewódzkich Programach Monitoringu Środowiska i Aneksach do tych programów, zatwierdzanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska poprzez opracowanie dla każdego podsystemu punktów 1-5:

1. podać liczbę stanowisk lub punktów pomiarowych, obsługiwanych przez WIOŚ, w których zaplanowano pomiary na rok 2012 oraz w których zrealizowano pomiary wg tabel, o których mowa w punktach 1a) – 1 f) dla monitoringu jakości powietrza, depozycji całkowitej zanieczyszczeń, wód powierzchniowych, pól elektromagnetycznych, wód podziemnych i jakości gleb. W przypadku monitoringu hałasu należy opisowo potwierdzić wykonanie programów określonych w WPMŚ oraz przedstawić charakterystykę odstępstw od programu pomiarowego przyjętego na rok 2012 wraz z podaniem przyczyn tych odstępstw.
2. podać przykłady ciekawych sieci lokalnych oraz rozwiązań w zakresie ich koordynacji
3. wskazać odstępstwa w zakresie ocen stanu poszczególnych elementów środowiska
4. podać przykłady zastosowanych technik modelowania i prezentowania wyników ocen w układzie przestrzennym.
5. przedstawić podsumowanie realizacji programów w 2012 r. wraz z charakterystyką głównych problemów związanych z realizacją programu.

1.a) Monitoring jakości powietrza

Parametr	Typ pomiaru	Liczba stanowisk pomiarowych WIOŚ zaplanowanych na rok 2012 wg WPMŚ i Aneksów do WPMŚ	Liczba stanowisk pomiarowych WIOŚ , w których zrealizowano pomiary w 2012 r. uzyskując procent ważnych danych (k_s) ¹⁾²⁾ :					Suma poz. 4,5, 6, 7 i 8
			$k_s \geq 90\%$	$75\% \leq k_s < 90\%$	$50\% \leq k_s < 75\%$	$33\% \leq k_s < 50\%$	$k_s < 33\%$	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Al(PM10)	manualny							
As(PM10)	manualny	5	2	1	1		1	5
benzen	automatyczny	1		1		1		2
	manualny							
	pasywny							
benzo(a)piren	manualny	5	2	1	1		1	5
benzo(a)antracen	manualny	1		1				1

benzo(b)fluoranten	manualny	1	1					1
benzo(j)fluoranten	manualny	1	1					1
benzo(k)fluoranten	manualny	1	1					1
dibenzo(a,h)antracen	manualny	1	1					1
Cd(PM10)	manualny	5	2	1	1		1	5
CO	automatyczny	4	1	2			1	4
	manualny							
Cr(PM10)	manualny							
Cu(PM10)	manualny							
etylobenzen	automatyczny	1		1		1		2
	manualny							
formaldehyd	manualny	0					1	1
	pasywny							
H2S	automatyczny							
Hg	automatyczny							
Hg(PM10)	manualny							
indeno(1,2,3-cd)piren	manualny	1	1					1
ksylen	automatyczny							
	manualny							
m,p-ksylen	automatyczny	1		1		1		2
NH3	manualny							
Ni(PM10)	manualny	5	2	1	1		1	5
NO	automatyczny	4	3	1			2	6
NO2	automatyczny	4	3	1			2	6
	manualny							
	pasywny							
NOx	automatyczny	4	3	1			2	6
O3	automatyczny	5	2	1	1		1	5
o-ksylen	automatyczny	1		1		1		2
Pb(PM10)	manualny	5	2	1	1		1	5
PM10	automatyczny	2			2			2
	manualny	5	2	1	1		1	5
PM2.5	automatyczny	1	1					1
	manualny	3	3					3
SO2	automatyczny	5	3	2			1	6
	manualny							
	pasywny							
toluen	automatyczny	1		1		1		2
	manualny							
Suma końcowa	manualny	34	20	7	6	-	6	40
	pasywny							
	automatyczny	40	16	13	3	5	9	46

¹⁾ Procent ważnych danych należy obliczyć stosując zasady określone w załączniku nr 8 rozporządzenia MŚ z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1032).

²⁾ Obliczając procent ważnych danych należy przyjąć, iż liczba możliwych do uzyskania ważnych danych w roku, w przypadku pomiarów 24-godzinnych (manualnych) wynosi 365, a w przypadku pomiarów 1-godzinnych (automatycznych) wynosi 8760.

W 2012 r. kontynuowano badania jakości powietrza z wykorzystaniem sieci automatycznych stacji pomiarowych jakości powietrza. Realizacja większości planowanych oznaczeń została wykonana zgodnie z Aneks nr 2 do „Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa lubuskiego na lata 2010-2012”. Prowadzono pomiary z

wykorzystaniem 40 stanowisk manualnych oraz 46 stanowisk automatycznych, czyli o 5 manualnych i 6 automatycznych więcej od pierwotnie zaplanowanych na 2012 r. Zgodnie z założeniami w drugiej połowie 2012 roku uruchomiono nową stację pomiarową w Żarach, na której prowadzone są pomiary zarówno zanieczyszczeń gazowych (tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek siarki, ozon), jak również pyłowych (pył zawieszony PM10 oraz zawarty w nim BaP i metale - arsen, kadm, nikiel, ołów) oraz od początku 2013 r. pomiary manualne formaldehydu. Uruchomiono również analizator BTX do pomiarów węglowodorów na stacji przy ul. Kosynierów Gdyńskich w Gorzowie Wlkp.

Na koniec 2012 r. funkcjonowało w sieci monitoringu jakości powietrza 7 stacji: 6 stacji ze względu na ochronę zdrowia (w Zielonej Górze, dwie stacje w Gorzowie Wlkp., we Wschowie, w Sulęcinie i w Żarach) oraz 1 stacja ze względu na ochronę roślin — w Smolarach Bytnickich; badania prowadzono w zakresie następujących zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO, NO_x, CO, O₃, benzenu, etylobenzenu, m-p-ksylenu, o-ksylenu, toluenu, pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀ oraz zawartych w nim: Pb, As, Cd, Ni i benzo(a)pirenu, benzo(a)antracenu, benzo(j)fluorantenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, dibenzo(a,h)antracenu, indeno(1,2,3-cd)pirenu (pod kątem ochrony zdrowia) oraz SO₂, NO_x, O₃ (pod kątem ochrony roślin). Ponadto ze względu na oczekiwania społeczności lokalnej wykonano badania formaldehydu w Żarach.

Niewykonanie niektórych oznaczeń wiązało się z dużą awaryjnością sprzętu (ponad 8 lat eksploatacji) oraz niewystarczającymi środkami finansowymi WIOŚ na naprawy, stąd wystąpiły kompletności pomiarowe niższe niż 90% (na stacjach w Sulęcinie, Gorzowie Wlkp., Wschowie i Zielonej Górze).

WIOŚ w Zielonej Górze sprawował bieżący nadzór merytoryczny nad pracą 3 stacji pomiarowych imisji zanieczyszczeń powietrza (Zielona Góra, Gorzów Wlkp., Smolary Bytnickie), działających w ramach europejskich sieci AIRBASE i Ozoneweb.

Na stronie internetowej WIOŚ w układzie przestrzennym przedstawiono lokalizację stacji pomiarowych powietrza, klasyfikację wyników stref wg rocznej oceny jakości powietrza i przestrzenny rozkład chemizmu opadów atmosferycznych.

Uzyskane mapy cyfrowe dotyczące napływu pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz udziału pyłu PM_{2,5} w PM₁₀ służą do udostępniania informacji o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza w województwie lubuskim. Do weryfikacji rocznej oceny jakości powietrza wykorzystano mapy rozkładu stężeń ozonu na terenie województwa lubuskiego zawarte w „Raporcie z modelowania stężeń ozonu w skali kraju”.

1.b) Depozycja całkowita zanieczyszczeń

Parametr	Liczba stanowisk pomiarowych WIOŚ zaplanowanych na rok 2012 wg WPMS i Aneksów do WPMS	Liczba stanowisk pomiarowych WIOŚ , w których zrealizowano pomiary w 2012 r. uzyskując procent ważnych danych (k_s) ¹⁾²⁾ :			Suma poz. 3,4 i 5
		$k_s \geq 90\%$	$75\% \leq k_s < 90\%$	$k_s < 75\%$	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Hg					
As					
Cd					
Ni					
benzo(a)piren					
benzo(a)antracen					
benzo(b)fluoranten					

benzo(j)fluoranten					
benzo(k)fluoranten					
indeno(1,2,3-cd)piren					
dibenzo(a,h)antracen					

- ¹⁾ Przy obliczaniu procentu ważnych danych nie uwzględnia się utraty danych z powodu rutynowej konserwacji sprzętu.
- ²⁾ Obliczając procent ważnych danych należy przyjąć, iż liczba możliwych do uzyskania ważnych danych w roku wynosi 12,

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na dany rok. Należy wyjaśnić przyczyny niepełnych serii pomiarowych jeśli takie przypadki zaistniały

W 2012 roku WIOŚ nie planował i nie uczestniczył w badaniach monitoringowych depozycji całkowitej zanieczyszczeń.

1. c) Monitoring wód powierzchniowych

W przypadku monitoringu wód powierzchniowych informacja na temat wykonanego programu badań powinna zostać przekazana w tabelach zamieszczonych w pliku „Wody_program_i_oceny”, przekazany w wersji elektronicznej w załączniku do niniejszych wytycznych. Struktura tabel odpowiada tabelom nr 5 oraz 3 z Aneksów nr 1 do WPMŚ (odpowiednio tabela „Szczegółowy program badań w punktach pomiarowo kontrolnych monitoringu (...) w roku 2012” oraz tabela „Program badań w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu (...)”, przy czym w tabeli nr 3 dodano kolumnę z „Kod JCW”.

Na pełen plik składają się 24 tabele zapisane w osobnych arkuszach (po 6 tabel dla każdej kategorii wód).

Nazwy arkuszy odpowiadają końcówkom numerów tabel z WPMŚ, uzupełnionym o wyróżnik literowy a, b lub c. Tabele zapisane w arkuszach o numerach rozpoczynających się od cyfry „1” dotyczą rzek, od cyfry „2” - jezior, od cyfry „3” – zbiorników zaporowych, zaś od cyfry „4” – wód przejściowych i przybrzeżnych. Druga cyfra w nazwie arkusza oznacza: „3” – tabela z przypisanymi do ppk kodami programów, „5” – tabela ze szczegółowym programem badań:

1.3 – Program badań w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu rzek

1.5 – Szczegółowy program badań w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu rzek w roku 2012

2.3 – Program badań w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu jezior

2.5 – Szczegółowy program badań w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu jezior w roku 2012

3.3 – Program badań w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu zbiorników zaporowych

3.5 – Szczegółowy program badań w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu zbiorników zaporowych w roku 2012

4.3 – Program badań w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych

4.5 – Szczegółowy program badań w punktach pomiarowo kontrolnych monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych w roku 2012

Każda z powyższych tabel powtarza się w pliku 3 razy, przy czym każda z jej wersji (a, b, c) pełni inną rolę:

Tabela z wyróżnikiem a) – zawiera zakresy pomiarowe przedstawione w WPMS i jest nieedytowalna dla pracowników WIOŚ.

Tabela z wyróżnikiem b) – zawiera informacje nt. zrealizowanego programu; tabelę wypełnia WIOŚ, zgodnie z poniższymi zasadami:

W tabelach 1.3.b, 2.3.b, 3.3.b oraz 4.3.b należy w pola kolumn E-O („Program realizowany w punkcie monitoringu”) wpisać odpowiednie kody kategorii wód (RW, RWS, LW, LWS itd.), jeśli zrealizowany program monitoringu pozwoli na wykonanie zaplanowanej w WPMS oceny. W przypadku, gdy uzyskany w wyniku przeprowadzonego w roku 2012 programu badań zestaw danych nie pozwala na wykonanie oceny, pole należy zostawić puste.

W tabelach 1.5.b, 2.5.b, 3.5.b oraz 4.5.b należy wpisać ilość wyników uzyskanych w poszczególnych ppk dla monitorowanych wskaźników. W przypadku, gdy w roku 2012 nie przebadano w danym ppk któregoś wskaźnika, w pole należy wstawić myślnik.

Tabela z wyróżnikiem c) – tabela podsumowująca, wskazująca na różnice pomiędzy planem prezentowanym w WPMS, a zrealizowanym programem; tabela wypełnia się automatycznie.

Po wypełnieniu tabel z wyróżnikiem b) należy dokonać analizy tabel z wyróżnikiem c) i wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na rok 2012. Wyjaśnienia należy podać w tekście sprawozdania z działalności.

WIOŚ w Zielonej Górze wykonał badania wszystkich zaplanowanych rzek, jezior i zbiornika zaporowego we wszystkich wyznaczonych punktach pomiarowo-kontrolnych. Odstępstwa dotyczą ilości pomiarów wykonywanych w poszczególnych punktach. Realizowano monitoring wód powierzchniowych w ramach monitoringu diagnostycznego (28 punktów pomiarowo-kontrolnych) i operacyjnego (70 ppk) w tym ze względu na eutrofizację ze źródeł komunalnych, obejmujący wskaźniki biologiczne, fizykochemiczne i chemiczne. W celowych punktach monitoringu operacyjnego prowadzono badania na obszarach objętych programem Natura 2000 (45 ppk), ze względu na bytowanie ryb (9 ppk), ze względu na rekreację (15 ppk), ze względu na wody przeznaczone do picia (1 ppk) oraz w ramach badań wód granicznych (6 ppk). W 2012 roku badanych było 29 rzek w 42 ppk oraz 21 jezior w 36 punktach (w tym 2 jeziora tzw. reperowe w 3 ppk) oraz jeden zbiornik zaporowy w 1 ppk. Ponadto w wodach powierzchniowych wykonano oznaczenia substancji priorytetowych — w 6 ppk na rzekach, 10 ppk na jeziorach i w 1 ppk na zbiorniku zaporowym.

W toku realizacji zadań wystąpiły problemy z pobraniem niektórych próbek wody spowodowane trudnymi warunkami hydrologiczno-meteorologicznymi (brak dostępu spowodowany oblodzonymi i zaśnieżonymi brzegami cieku oraz z powodu zamrożonej wody). Nie pobrano 2 próbek wody: w lutym na Odrze w Połęcku oraz w grudniu na Czernej (Czernicy) – ujście do Czernej Małej (m. Czyżówek). W 1 ppk: Bóbr - ujście do Odry (m. Stary Raduszec), w ramach monitoringu diagnostycznego nie zostały oznaczone makrofity, co było spowodowane brakiem minimalnej ilości gatunków roślin wymaganych do obliczenia makrofitowego indeksu rzeczno (MIR). W 1 ppk Bóbr - poniżej ujścia Szprotawy (m. Małomice), ze względu na powierzchnię zlewni od źródła do punktu, dokonano zmiany wskaźnika biologicznego - zamiast zaplanowanego w WPMS fitoplanktonu został oznaczony fitobentos. Na jeziorze Rudzieńskim (Orchowe, Rudno) w związku z pobiciem próby raz nie dokonano oznaczeń w jednym punkcie wskaźników mikrobiologicznych. Nie wykonanie niektórych wskaźników związane jest z brakiem wdrożonych metodyk oraz brakiem możliwości technicznych (brak odpowiedniego sprzętu analitycznego).

W ramach współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Gorzowie Wlkp. w 2012 roku realizowano wspólnie badania rzeki Obrzyca w punkcie – ujście do Odry w miejscowości Sadowa. W ramach tej współpracy realizowane były oznaczenia wskaźników, których Laboratorium WIOŚ nie było w stanie wykonać.

W ppk na rzekach: Bóbr - poniżej ujścia Szprotawy (m. Małomice), Bóbr - ujście do Odry (m. Stary Raduszec), Kwisa - ujście do Bobru (m. Trzebów), Obrzyca - ujście do Odry (teren CUW "Sadowa"), Warta - m. Skwierzyna, Obra - m. Skwierzyna oraz na jeziorach: Malcz Południowy, Lubniewsko (Nakońskie), Wielgie Dankowskie, Łąkie (Witalskie), Lutol, Konin m. Trzciel, Rudzieńskie (Orchowe, Rudno), Łagowskie, Ciecz (Trzesniowskie) - związki: C10-C13 – chloroalkany, chlorfenwinfos, chlorpyrifos, trifluralina, DEHP, nonylofenole, oktylofenole, kation tributyllocyny oznaczone zostały przez wykonawcę zewnętrznego z częstotliwością 4 razy w roku. Poboru próbek do tych oznaczeń wykonywał WIOŚ w Zielonej Górze.

Na stronie internetowej WIOŚ w układzie przestrzennym przedstawiono oceny stanu i potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz stan jednolitych części wód jezior w województwie lubuskim w 2011 r.

1. d) Monitoring pól elektromagnetycznych

	Liczba punktów pomiarowych zaplanowanych na rok 2012 wg WPMS i Aneksów do WPMS	Liczba punktów pomiarowych, w których zrealizowano pomiary w 2012 r.
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.	15	15
Pozostałe miasta	15	16
Tereny wiejskie	15	15

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanych na dany rok

W ramach monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, w roku 2012 oprócz zaplanowanych pomiarów w 45 punktach na terenie województwa lubuskiego, w związku z oczekiwaniami lokalnej społeczności wykonano w dodatkowym punkcie jeden pomiar ponadplanowy.

Na stronie internetowej WIOŚ przedstawiono w układzie przestrzennym lokalizację punktów pomiarowych PEM.

1.e) Monitoring wód podziemnych (program fakultatywny)

	Liczba punktów pomiarowych zaplanowanych na rok 2012 wg WPMS i Aneksów do WPMS	Liczba punktów pomiarowych, w których zrealizowano pomiary w 2012 r.
monitoring regionalny wód podziemnych		
obszary szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami ze źródeł rolniczych (OSN)		

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanych na dany rok

W 2012 roku WIOŚ nie planował i nie uczestniczył w badaniach monitoringowych wód podziemnych. Na stronie internetowej WIOŚ przedstawiono w układzie przestrzennym wyniki badań wykonanych przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach krajowego monitoringu wód podziemnych.

1. f) Monitoring jakości gleb (program fakultatywny)

	Liczba punktów pomiarowych zaplanowanych na rok 2012 wg WPMS i Aneksów do WPMS	Liczba punktów pomiarowych, w których zrealizowano pomiary w 2012 r.
Monitoring gleb		

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanych na dany rok

W 2012 roku WIOŚ nie planował i nie uczestniczył w badaniach monitoringowych gleb.

Monitoring hałasu komunikacyjnego

W ramach monitoringu hałasu komunikacyjnego w 2012 roku pomiary wykonano na terenach nieobjętych obowiązkiem wykonania map akustycznych. W ramach monitoringu hałasu komunikacyjnego pomiary, zrealizowano zgodnie z planem na 3 obszarach: Sulęcín, Skwierzyna, Nowogród Bobrzański. Zmianie uległa lokalizacja jednego punktu pomiarowego na terenie Nowogrodu Bobrzańskiego ze względu na brak dogodnego miejsca na ustawienie ambulansu pomiarowego. Dodatkowo wykonano pomiar w Nowej Soli, gdzie w roku 2010 stwierdzono przekroczenie poziomu dopuszczalnego. W ramach badań w jednym punkcie przeprowadzono pomiary na potrzeby określenia poziomu długookresowego. Do pomiarów wykorzystano automatyczny system mobilnego monitoringu hałasu.

W trakcie prowadzenia monitoringu hałasu komunikacyjnego wystąpił szereg awarii w działaniu mobilnego ambulansu do pomiaru hałasu, zainstalowany system pomiarowy działa bardzo niestabilnie i nieprzewidywalnie, co uniemożliwia wykonanie planowanych pomiarów.

WIOŚ w Zielonej Górze wykorzystywał do bieżących prac monitoringowych mapy akustyczne przekazywane przez instytucje zewnętrzne. Na stronie internetowej WIOŚ przedstawiono w układzie przestrzennym lokalizację punktów pomiarowych monitoringu hałasu.

2. Proszę o przedstawienie przykładów sprawnej współpracy w zakresie realizacji zadań PMŚ z innymi organami, instytucjami, itp. oraz wniosków i sugestii usprawniających tę współpracę; w szczególności proszę przedstawić udział innych jednostek (np. Inspekcji Sanitarnej, Okręgowych Stacji Chemiczno-Rolniczych) wraz z komentarzem na temat znaczenia jakościowego (zakres i rola) tego udziału.

W ramach współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Gorzowie Wlkp. w 2012 roku realizowano wspólnie badania rzeki Obrzycy w punkcie – ujście do Odry w miejscowości Sadowa. Na rzecz WSSE realizowano oznaczenia ogólnego węgla organicznego oraz azotu Kjeldahla.

WIOŚ na potrzeby realizacji zadań PMŚ utrzymuje współpracę z samorządami szczególnie w zakresie realizacji zadań związanych z monitoringiem jakości powietrza (związanych z eksploatacją stacji). W zakresie monitoringu hałasu komunikacyjnego WIOŚ nawiązuje współpracę zarówno z samorządami jak i firmami prywatnymi np. poprzez udostępnienie bezpiecznych miejsc do postawienia ambulansu (automatyczny system mobilnego monitoringu hałasu).

W zakresie monitoringu wód powierzchniowych WIOŚ utrzymuje ścisłą współpracę z RZGW Wrocław, Poznań i Szczecin poprzez uczestnictwo w konsultacjach i weryfikacjach (np. obszarów OSN) ponadto z Lubuskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych oraz z Polskim Związkiem Wędkarskim, od których uzyskujemy informacje niezbędne do realizacji zadań PMŚ.

3. Proszę scharakteryzować główne trudności związane z realizacją zadań monitoringowych.

Główne trudności w zakresie realizacji zadań monitoringowych w 2012 r. wiązały się w znacznym stopniu z trudną sytuacją finansową WIOŚ. W pogarszającej się od lat sytuacji finansowej Inspektoratu bardzo istotnym problemem staje się zapewnienie ciągłości badań i utrzymanie jakości wyników. Dotyczy to wszystkich komponentów środowiska i wiąże się z niedoborem środków na okresowe przeglądy, serwisowanie, wzorcowanie aparatury pomiarowo-badawczej oraz na specjalistyczne naprawy i utrzymanie akredytacji. Od wielu lat nie zmienia się liczba pracowników odpowiedzialnych za realizację rosnących zadań w zakresie Państwowego Monitoringu Środowiska.

W 2012 r., jak co roku wystąpiły problemy z eksploatacją Lubuskiej Sieci Monitoringu Powietrza (LSMP), związane m.in. z upływem gwarancji na sprzęt pomiarowy zainstalowany w stacjach. Problemy te dotyczą zachowania ciągłości pracy analizatorów, zapewnienia odpowiedniej jakości wykonywanych pomiarów oraz utrzymania systemu łączności i przesyłu danych. Istnieje uzasadniona obawa, że WIOŚ samodzielnie nie podoła obciążeniom związanym z eksploatacją zdekapitalizowanych stacji i zapewnieniem odpowiedniej jakości realizowanych pomiarów oraz niezakłóconym przesyłem danych, między innymi do sieci Ozonweb. Poważnym zagrożeniem dla realizacji zadań monitoringowych związanych z ocenami jakości powietrza jest brak narzędzi (i środków na ich zakupy) dla wdrożenia modelowania w tym zakresie.

Istotnym problemem jest również realizacja monitoringu hałasu komunikacyjnego przy użyciu ambulansu (automatyczny system mobilnego monitoringu hałasu). Związane jest to z tym, iż zainstalowany system pomiarowy działa bardzo niestabilnie i nieprzewidywalnie, co uniemożliwia wykonanie planowanych pomiarów. Ponadto występują trudności z prawidłową i jednocześnie bezpieczną lokalizacją ambulansu.

W zakresie monitoringu wód trudności wiążą się także w znacznym stopniu z sytuacją finansową WIOŚ. Pociąga to za sobą konieczność łączenia wyjazdów monitoringowych i inspekcyjnych. Eskalacja problemów finansowych związanych z eksploatacją środków transportu (rosnące koszty paliw, awaryjność pojazdów, naprawy itp.) może uniemożliwić pełną realizację zadań monitoringowych (a także kontrolnych oraz związanych z przeciwdziałaniem poważnym awariom i usuwaniem ich skutków).

Realizacja szerokiego programu badań, w szczególności – w zakresie biologicznych elementów oceny jakości wód oraz substancji priorytetowych powoduje znaczący wzrost obciążenia – zarówno finansowego, jak i czasowego.

Istotny problem – w szczególności w świetle nowych zadań związanych z oceną stanu jednolitych części wód jak i również pozostałych komponentów środowiska stanowi brak baz danych dostosowanych do aktualnie wykonywanych zadań i znowelizowanych przepisów.

Bardzo istotnymi w realizacji m.in. zadań monitoringowych są problemy kadrowe WIOŚ, (odchodzenie doświadczonych specjalistów na emerytury, do przemysłu i do instytucji samorządowych) spowodowane najczęściej niesatysfakcjonującymi ich płacami. W tej sytuacji bardzo dotkliwym jest permanentny brak własnych środków na specjalistyczne szkolenia młodych, niedoświadczonych pracowników oraz ograniczone możliwości udziału w specjalistycznych, nieodpłatnych szkoleniach organizowanych centralnie. Ze względów ekonomicznych (ograniczenie kosztów delegacji) wskazane jest organizowanie szkoleń strefowych oraz za pośrednictwem Internetu.